

IMPLEMENTÁCIA ZÁKONA O ENVIRONMENTÁLNYCH ZÁŤAŽIACH NA SLOVENSKU

RNDr. Vlasta Jánová, PhD.

MŽP SR

Zmeny v legislatíve

- ❖ **Novela geologického zákona (2009)**
- ❖ **Schválenie vykonávacej vyhlášky (2010)**
- ❖ **Zákon č. 409/2012 Z.z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov (2011)**
- ❖ **Metodický pokyn pre analýzu rizika znečisteného územia (2011)**

Zákon o „environmentálnych zát'ažiach“ - zákon č. 409/2011 Z.z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnych zát'aží ...

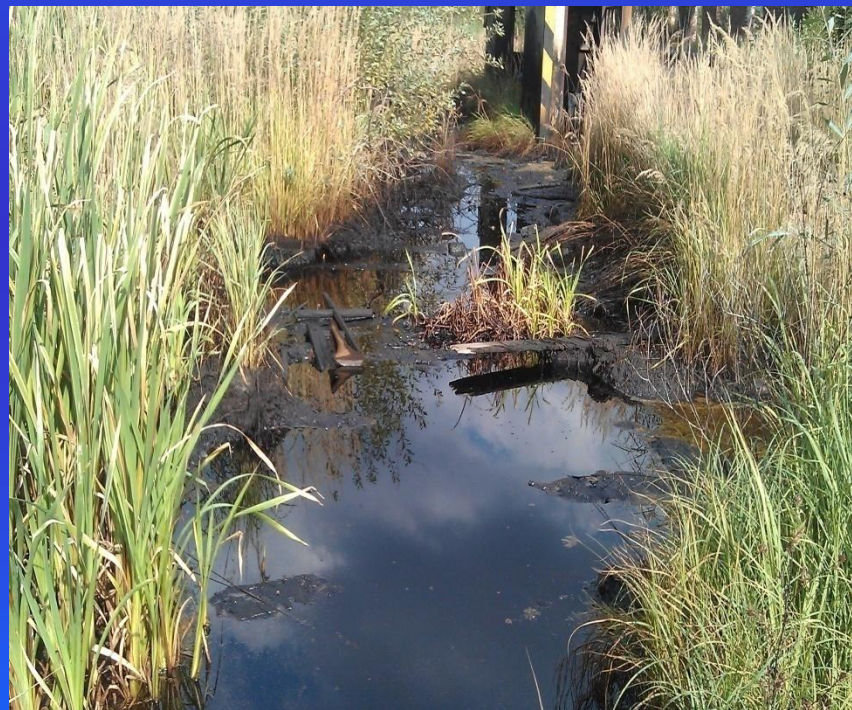
❖ Zákon nadobudol účinnosť

1. januára 2012

❖ 19 paragrafov

❖ 5 článkov

❖ 3 prílohy

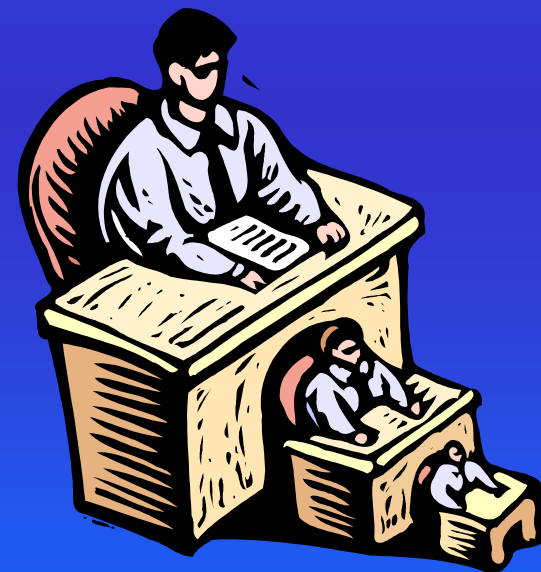

Návrh zákona

- **Predmet zákona**
- **Identifikácia EZ**
- **Pôvodca**
- **Určenie povinnej osoby za environmentálnu zát'az**
- **Rozsah plnenia povinností pôvodcov a povinných osôb**
- **Obmedzenie prevodu nehnuteľnosti a vlastníckeho práva**
- **Plán prác**
- **Ukončenie realizácie plánu prác**
- **Orgány štátnej správy na úseku environmentálnej zát'aže**

Budovanie štátnej správy pre oblasť EZ

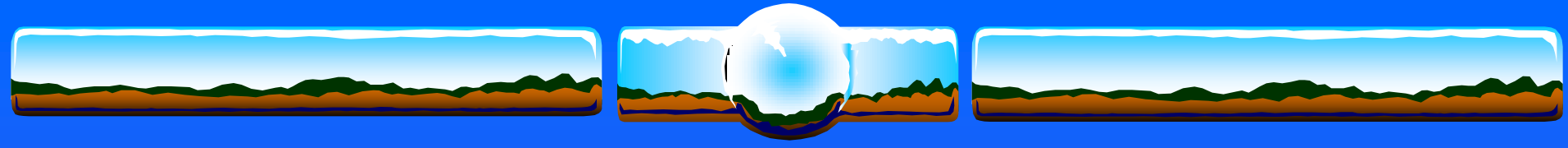
- ❖ Orgánmi štátnej správy na úseku EZ sú:
 - ❖ MŽP SR,
 - ❖ KÚŽP,
 - ❖ Slovenská inšpekcia životného prostredia

Aktivity MŽP SR

- ❖ Školenia pre zamestnancov štátnej správy a súkromného sektora,
- ❖ Metodické usmernenia:
 - ❖ Metodické usmernenie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcie geológie a prírodných zdrojov, k **Určovaniu povinnej osoby podľa zákona č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej zát'aže a o zmene a doplnení niektorých zákonov,**
 - ❖ Metodické usmernenie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcie geológie a prírodných zdrojov, k **Plánu prác na odstránenie environmentálnej zát'aže podľa zákona č. 409/2011 z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej zát'aže a o zmene a doplnení niektorých zákonov.**

Zodpovednosť za environmentálnu záťaž

- ❖ Pôvodca
- ❖ Povinná osoba
 - ❖ Právny nástupca
 - ❖ Vlastník nehnuteľnosti
- ❖ Štát zastúpený príslušným ministerstvom

§ 5 Konanie o určení povinnej osoby

- Konanie o určení povinnej osoby začne KÚŽP
 - a) z vlastného podnetu,
 - b) na návrh vlastníka, užívateľa alebo správcu nehnuteľnosti, na ktorej sa EZ nachádza, ministerstva alebo na základe oznámenia podľa § 7.
- Návrh vlastníka, užívateľa alebo správcu nehnuteľnosti obsahuje
 - identifikačné údaje vlastníka, užívateľa alebo správcu nehnuteľnosti,
 - názov EZ podľa registračného listu EZ,
 - názov a kód katastrálneho územia, podľa údajov z evidencie katastra nehnuteľností, názov a číselný kód obce, okresu a kraja, v ktorom sa EZ nachádza.

Rozhodnutie o určení povinnej osoby

- Rozhodnutie o určení povinnej osoby okrem všeobecných náležitostí obsahuje
 - názov EZ podľa registračného EZ,
 - názov a kód katastrálneho územia, názov a číselný kód obce, okresu a kraja, v ktorom sa EZ nachádza,
 - lehotu na predloženie návrhu plánu prác (§ 8 ods. 1).
- Právoplatné rozhodnutie o určení povinnej osoby zašle KÚŽP ministerstvu.

Zodpovednú osobu nemožno určiť

- Ak povinnú osobu nemožno určiť → KÚŽP zastaví konanie o určení povinnej osoby a doručí rozhodnutie o zastavení konania ministerstvu.
- Nemožno určiť povinnú osobu → vláda SR na návrh ministerstva rozhodne o tom, ktoré príslušné ministerstvo má zabezpečiť vykonanie povinností povinnej osoby.
- Vláda SR rozhodne na návrh ministerstva o tom, ktoré je príslušné ministerstvo (§ 3 ods. 4).

Určenie povinnej osoby

- ❖ **KÚŽP** uskutočnili doteraz **37 konaní** o určení povinnej osoby za **EZ**
- ❖ Na **19 lokalitách** nebolo možné určiť povinnú osobu
- ❖ **MŽP SR** – 13 lokalít
- ❖ **MO SR** – 6 lokalít

Plán prác na odstránenie EZ

Pôvodca, povinná osoba alebo príslušné ministerstvo sú povinní predložiť KÚŽP na schválenie návrh plánu prác EZ

▪ **s vysokou prioritou riešenia, ak ide o:**

- pôvodcu, do jedného roka odo dňa nadobudnutia účinnosti zákona,
- povinnú osobu, do jedného roka, od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o určení povinnej osoby,
- príslušné ministerstvo, do jedného roka odo dňa rozhodnutia vlády SR ,

▪ **so strednou prioritou riešenia alebo s nízkou prioritou riešenia, ak ide o:**

- pôvodcu, do piatich rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti zákona,
- povinnú osobu, do piatich rokov, od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o určení povinnej osoby,
- príslušné ministerstvo, do piatich rokov odo dňa rozhodnutia vlády SR.

V odôvodnených prípadoch (rozsiahle územie, na ktorom sa EZ nachádza) možno lehoty primerane predĺžiť na základe súhlasu ministerstva.

§ 8 Plán prác

- Obsahuje **časové a vecné vymedzenie vykonávania geologických prác**, náklady potrebné na realizáciu plánu prác a náležitosti vymedzené v osobitnom predpise (geologický zákon).
- KÚŽP → vydá rozhodnutie o schválení návrhu plánu prác, ak tento obsahuje ustanovené náležitosti; ak nie → dopracovanie (30 dní).
- Schválený plán prác → pôvodca, povinná osoba alebo príslušné ministerstvo → realizácia. Nové zistenia → žiadosť KÚŽP o schválenie zmeny plánu prác.
- Aktualizácia plánu prác každých **6 rokov**; po aktualizácii plánu prác požiadajú KÚŽP o vydanie rozhodnutia o schválení aktualizovaného plánu prác.
- Právoplatné rozhodnutie o schválení plánu prác → KÚŽP → MŽP SR.
- KÚŽP → **kontrola realizácie plánu prác 1x ročne**,
- **Doteraz schválených 20 Plánov prác na odstránenie EZ.**

Posudzovanie a schvaľovanie záverečných správ s analýzou rizika

Podľa § 18 ods. 2 geologického zákona - **záverečnú správu s analýzou rizika znečisteného územia schvaľuje ministerstvo bez ohľadu na zdroj financovania do šiestich mesiacov od jej predloženia).**

Osobitné náležitosti záverečnej správy - § 39 geologického zákona:

(4) Osobitné náležitosti záverečnej správy geologického prieskumu životného prostredia, pri ktorom sa zistilo a overilo závažné znečistenie územia spôsobeného činnosťou človeka alebo environmentálna záťaž, sú

- a) analýza rizika znečisteného územia podľa **prílohy č. 1 písm. E,**
- b) údaje o preprave a spôsobe nakladania s odpadmi,
- c) návrh monitorovania geologických faktorov životného prostredia s konkretizáciou sledovaných parametrov.

Obsah analýzy rizika

1. Doplnujúce údaje o skúmanom území

1.1 Ekologické charakteristiky skúmaného územia

1.2 Materiálová bilancia znečistených zemín a znečistených podzemných vôd

2. Identifikácia rizika

2.1 Identifikácia nebezpečenstva

2.2 Charakteristika znečisťujúcich látok a ďalších rizikových faktorov³⁾

2.3 Situačný model lokality

3. Hodnotenie environmentálnych rizík

3.1 Vzťah dávka - účinok na životné prostredie

3.2 Hodnotenie aktuálnosti environmentálneho rizika

3.3 Výpočet rizika šírenia znečistenia

3.4 Zhrnutie environmentálneho rizika

Obsah analýzy rizika – pokr.

4. Hodnotenie zdravotných rizík

4.1 Vzťah dávka - účinok na ľudské zdravie

4.2 Hodnotenie expozície

4.3 Výpočet zdravotných rizík

4.4 Zhrnutie zdravotných rizík

5. Závery analýzy rizika

6. Stanovenie cieľov sanácie geologického prostredia podľa § 9 písm. c) až e) alebo sanácie environmentálnej zát'aže*

7. Návrh a zhodnotenie variantov sanácie geologického prostredia podľa § 9 písm. c) až e) alebo sanácie environmentálnej zát'aže vrátane odhadu finančných nákladov a návrh nápravných opatrení*

8. Zoznam použitej literatúry

F. Prílohy k záverečnej správe z geologického prieskumu životného prostredia, pri ktorom sa zistilo a overilo znečistenie územia spôsobeného činnosťou človeka alebo environmentálna zát'az

- 1. Údaje podľa prílohy č. 1 písm. D bodov 1, 2, 3, 7**
- 2. Kópia katastrálnej mapy s vymedzením znečisteného územia na povrchu uzavretým geometrickým obrazcom a výpis z listu vlastníctva**
- 3. Mapa hydroizohýps maximálnych a minimálnych stavov hladín podzemných vôd**
- 4. Mapa znečistenia horninového prostredia v pásme prevzdušnenia**
- 5. Mapa znečistenia horninového prostredia v pásme nasýtenia**
- 6. Mapa znečistenia podzemných vôd**
- 7. Výsledky geodetického zamerania geologických diel a stavebných objektov**

Posudzovanie a schvaľovanie záverečných správ s analýzou rizika

MŽP SR:

- ❖ **Komisia pre posudzovanie a schvaľovanie záverečných správ s analýzou rizika znečisteného územia**
- ❖ **Doteraz 5 zasadnutí**
- ❖ **Posúdených 15 ZS s analýzou rizika EZ**

§ 9 Ukončenie realizácie plánu prác

- Ukončenie realizácie plánu prác → KÚŽP → žiadosť pôvodcu, povinnej osoby alebo príslušného ministerstva.
- Pôvodca, povinná osoba alebo príslušné ministerstvo predloží k žiadosti:
 - záverečnú správu zo sanácie EZ,
 - záverečnú správu z monitorovania geologických faktorov ŽP,
 - správu o dosiahnutí cieľov geologickej úlohy vypracovanú odborným geologickým dohľadom.
- Žiadosť obsahuje všetky náležitosti → KÚŽP vydá rozhodnutie o ukončení realizácie plánu prác. Rozhodnutie obsahuje aj určenie podmienok monitorovania geologických faktorov životného prostredia a podmienok ďalšieho využitia nehnuteľnosti, ktorej sa EZ týka.
- Právoplatné rozhodnutie KÚŽP → MŽP SR.

Sanácia podľa predchádzajúcich predpisov

- ❖ MŽP SR je oprávnené vydať o sanácii takejto zát'aže potvrdenie na základe žiadosti podanej pôvodcom, povinnou osobou, vlastníkom nehnuteľnosti, na ktorej zát'až nachádza, alebo príslušným ministerstvom.
- ❖ Po vydaní potvrdenia ministerstvo zabezpečí aktualizáciu údajov v Informačnom systéme environmentálnych zát'aží a v katastri nehnuteľností.
- ❖ V priebehu roku 2012 bolo ministerstvom vydaných 9 potvrdení o ukončení sanácie, ktoré boli spravidla vyžiadané pre potreby ďalšieho využitia územia.

Ďakujem za pozornosť

vlasta.janova@enviro.gov.sk